

ФОАІЕ

пентрѣ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 50.

Luni, 11. Dekembrie.

1844.

О ВОРЪБЪ ПЕНТРЪ КРЕЩЕРЕ ШИ ШКОАЛЕ.

(Джкере).

Аѣ трекѣт тѣмѣл фрацілор! дѣ каре съ не маї пѣтем рѣзѣма пѣмаї не дипломеле челе стрѣвѣне, фѣрѣ а шѣ чѣтѣ дѣ трѣнседе, шѣ фѣрѣ а да довадѣ, кѣ мерѣтѣм а фѣ респектадѣ дѣтокѣма дѣпѣ копѣнѣсѣл ачелора; саѣ дѣс ашѣ, кѣнд пегѣсторѣл пѣтеа стрѣга кѣ семедѣе фѣйѣлѣ съѣ: „ам кѣщѣгат еѣ шѣ пентрѣ тѣне, саѣ: кѣм ам пѣтѣт еѣ дѣсѣма аверѣ, фѣрѣ съ мѣ шѣй іскѣлѣ пѣтеле, веї дѣсѣма шѣ тѣ;“ сѣаѣ дѣс зѣтеле челе вѣне, кѣнд дела мѣнѣстрѣл лѣ ХС. пѣ се череа алт чева, де кѣт а шѣ чѣтѣ чеасѣрѣме, а слѣжѣ сѣ. лѣтѣргѣе шѣ а гонѣ не пекѣратѣл кѣ сѣ. молѣтѣве. Де пѣ вом дѣгрѣжѣ де крещереа фѣлор пощрѣї, ка чел пѣщѣн еї съ фѣе, че нѣам фост пої; де пѣ вом сѣдѣ дѣ ишѣмѣле пѣскѣщѣлор пощрѣї дѣкѣ де акасѣ изѣвѣреа лѣ Дѣмнезеѣ шѣ а деапрѣпелѣ, дѣвѣщѣндѣї а фѣ сѣпѣшѣ, аскѣлтѣторѣ шѣ чѣнѣстѣторѣ де лецѣме лѣ Дѣмнезеѣ, де порѣнѣчѣле челор маї марѣ: пѣ вор трече мѣлѣдѣ ашѣ, шѣ пої вом ажѣнѣе о сѣрте маї тѣкѣлѣсѣ шѣ маї авѣсѣ де кѣт а склѣвѣлѣ дѣн Африка.

Аша дар крещереа шѣ шкѣлеле, ка-

ре сѣлѣт дѣпѣрѣзнате кѣ дѣнѣса, ачестеа съ фѣе де ачѣ дѣпѣнѣте дѣвѣза ромѣнѣлѣї. Съ пѣ кѣщете чѣнева, кѣ дѣор кѣ шкѣлеле ам ста кѣ мѣлѣт маї вѣне, де кѣт кѣ крещереа чеа де акасѣ. — Нѣ сѣлѣт мѣлѣдѣ ашѣ, де кѣнд пѣрѣнѣтескѣл пострѣ гѣверн, каре ка о дреапѣтѣ мѣмѣ пре тодѣ не окротѣде шѣ не кѣамѣ фѣрѣ осевѣре де щѣнтѣ а не дѣпѣртѣшѣ де вогателе изѣворѣ а ле кѣлтѣреї, ера сѣлѣт а дѣнѣрѣвѣщѣнѣца мѣжлѣче серѣосѣ, пѣмаї ка съ не поѣтѣ дѣндѣплѣка а не да не фѣї ла шкѣлѣ. Астѣзѣї мѣлѣщѣмѣтѣ черѣлѣлѣї, токѣма аша дѣндѣрѣпѣт пѣ стѣм! Чѣ дѣн контрѣ, ведѣм шѣ не ромѣнѣл плевѣѣ вѣкѣрѣндѣсѣе дѣн сѣфлет, кѣнд веде саѣ азде дѣ щѣр де сѣне врещѣн ом дѣвѣщѣат дѣн нащѣа са; дѣ азѣї свѣспѣнѣнд, кѣчѣ нѣаѣ авѣт шѣ ел порѣчѣре а фѣ фост прѣмѣїт ла шкѣле шѣ а фѣї дѣвѣщѣат карте. Шѣ тот че се маї поѣте дѣрѣї дела ел есте, ка чеї че се афѣлѣ дѣнѣрѣщѣрѣл лѣї, съ се сѣлеаскѣ ал копѣнѣнѣе десѣпре неапѣрѣата тревѣнѣщѣ а шкѣлелор, ал адѣче ла атѣта, ка съ се хотѣраскѣ а шѣї жѣртѣї шѣ фѣлерѣл чел маї де пре зрѣмѣ пентрѣ рѣдѣкареа ачелора. Шѣл пѣ поѣте; дѣсѣ маї мѣлѣдѣ адѣвѣнѣдѣшѣї пѣтерѣме, аѣ пѣ о вор скѣоте ла кале? Нѣчѣї съ фѣїм мѣлѣщѣнѣдѣї кѣ ачѣеа, кѣ ведѣм дѣн кѣтаре сѣт

о късѣцъ де върне, коперитъ къ паѣ, ши дп трѣпса 14—15 въяді къ о въковпъ дп тѣпъ, повѣдвїдї де зп даскал, дп а кървї фацъ чїтедї тїкълошиа че'л апасъ, пе каре дп везі вара косънд пе платъ, ка съ пѣ торъ де фоме. О Doamne! дїп асеменеа школе аневоїе ва пѣтеа рѣсърї къндва ферїчїреа ши дпайнтареа ромѣнлѣї. Шасе-шепте сате съ се дппрезне ла рѣдикареа знеї школе централе, дп кареа съ пѣ дпведе копїї пѣтаї рѣгъчїнїме ши псалмїї, чї съ се пѣїе темеїз ши пентрѣ маї мѣлт, съ се прегътїаскъ пентрѣ цїмпазірї; пентрѣ де а пѣтеа дптра ла мецешгърї, ши апѣмїт врео лїмбъ стрейпъ кълтїватъ, кареа се пѣте дпвѣда къ маї пѣдїпъ кїелтїалъ, съ се тратезе къ фндament; къчї фъръ де ачеаста пѣ пѣтем дптра ла мецешгърї, апої пѣлъ кънд пѣ vom авеа ши мецерї ромѣнї, карїї съ фїе практизат дпкъ ши прїп църї стрїне, пѣ пѣтем дпайнта дп вїада четъдеапъ. Саѣ къ доар е къ скъдере аши да пърїнтеле пе фїїл съѣ ла врео месерїе? Съ се рѣшїнезе чеї че дппрѣщїе асеменеа ворбе. Каре вїагъ е маї лїнїщїтъ ши маї тїкнїтъ де кът а месерїашлѣї?

Фрадімор ромѣнї дїп Трансїлванїа ши Бѣпат! дп кът пентрѣ кредїндъ трагъши фїеце-каре маї мѣлт сеама къ Дѣмнезеѣ ла жвдеката чеа маї де пе зрѣтъ, їар пої съ лѣсъм гѣпа ши чертеле релеціѣсе ши съ пе апѣкъм де лѣмїнареа попорѣлѣї пострѣ челзїнекълїват! Съ дпчепем дела крещере ши швоале, съ пе съѣтїм маї адес зпїї къ алдїї орї де каре конфесїе съптем, къчї тодї съптем ачелаш съпце. Дела пої

атърпъ, съ пѣнем темеїз пентрѣ зп вїиторїз де каре се вор въкзра стрепеподїї поцрїї. Дпсъ ачела пѣ се пѣте реалїза алтфелїѣ, де кът сїнгър прїп рѣдикареа зпор школе кореспондїторѣ веакълѣї пострѣ. Бїсерїчеле, каре аѣ капїтале кът де пѣдїне, съ ажъте чел пѣдїп къ интересл ачелора ла плѣтїреа зпзї даскал вреднїк, каре съ пе кърѣцъ пе фїїї поцрїї де рѣдїна дп каре се афлъ!

О жале тѣ копїнде, кънд прївїнд песте скѣппа теа патріе Трансїлванїа, афлъ зп пѣмър преакѣмпнїторїз де ромѣнї, ши тотъш атѣт де мїкъ рѣвпъ пентрѣ школе, дпкът дп зпеле цїнѣтърї кѣрат ромѣнедї е мѣлт дакъ афлї о школъ, кареа дптр'адевър пѣ мерїтъ ачест' пѣте чїнстїторїз. Нѣ ворвек деспре съѣтѣеле челеа сѣраче, каре пѣ съпт дп старе аши плѣтї саѣ аши дїнеа зп преот дѣпъ кѣвїїндъ, чї ворвек де ачелеа, знде се афлъ ѳменї къ старе маї вънїшѣр ши карїї, кънд ар domni дптре дѣпшїї дпцелелецереа, пачеа ши драгостеа чеа фрѣдїаскъ де ар жъртфї къте чева дела сїне, ар пѣтеа чел пѣдїп крої зп дпчепѣт, каре маї тѣрзїѣ пѣте къ с'ар спрїжїнї ши де кътре чеї маї марї. Саѣ дѣр с'ар маї афла ши дп алте пѣрдї къте зп ромѣн, каре'ши ївѣще пе копѣрадїї съї, орї ши знде се афлъ ачеїа, каре п'аѣ десперат деспре вїїторїл пострѣ, ши каре азїнд деспре зелѣл чел съпт а зпор асеменеа комзпїтѣдї, с'ар хотѣрѣ аї ажъта дптр'їп кїп саѣ дптр'алтѣл. Еѣ чел пѣдїп дѣпъ пѣререа теа аша жвдек къ къ фолосѣл къ каре ванїї се дптревїе спре клѣдїреа зпор бїсерїчї, къ ачела фолос с'ар дптревїї спре рѣдикареа зпор школе кореспондїторѣ къ дѣхѣл веакълѣї

пострѣ, дѣн каре кѣ време нѣ пѣмаі Ста-
тѣл ар кѣдига четѣдені харпичі, чі ші бі-
серіка крешіні адевѣраді, тіперімеа с'ар
паще кѣ прінчипе морале ші крیمеле че-
ле неплідзіте с'ар маі рѣри.

Аша спре пїлдѣ: дѣ дїнѣтѣл Брашо-
вѣлбі се афлѣ челе шепте сате, каре се
пѣтеск Съчеле, ші дѣ каре се афлѣ а-
пріоне де дѣбзечі мїі ромѣні. О шкѣлѣ
централѣ пентрѣ тіперімеа тѣтѣрор аче-
стор сате, дѣ кареа сѣ нѣ се тратезе нѣ-
маі лімба ромѣнѣ, чі ші алтеле фѣрѣ ка-
ре нѣ пѣтем дѣаїнта, аѣ нѣ ар фї де кѣ-
віїндѣ? Ші кѣ тѣте ачестеа че ведем ачї?
D. протопоп А. В. прїн шѣлта са осте-
неаль аѣ рѣдікат дѣ Сатѣл лѣнг дѣкѣ
дела 1838 о шкѣлѣ кѣ дої дѣвѣдеторї
пентрѣ треї лімбі ші алте шїїнде елеме-
нтаре. Ачестеа дѣсѣ дѣн ліпса неспрїжїні-
рїї, кѣ тѣте кѣ фѣчеа спорїреа чеа маі
фрѣмосѣ, деспре кареа скрїіторїѣл ачесто-
ра саѣ конвінс дѣ маі шѣлте рѣндѣрї кѣ
прїлежѣл черчетѣрїлор апзале, тѣне саѣ
поїтѣне ва фї сілітѣ а'шї да песте кап;
асеменеа ші чеа дѣн Черпатѣ. Ън патрон
а знїі асеменеа іпстїтѣт атѣт де фолосї-
торїѣ пентрѣ дѣаїнтареа ромѣнѣлбі аѣ нѣ
ш'ар пѣстра дѣлчеа са сѣвенїре дѣ апа-
леле тімпѣлбі? Оаре Дѣмнезеѣ сѣ нѣ прїї-
теаскѣ дѣ нѣте де віне о асеменеа фа-
пѣтѣ дївінѣ че ар ферїчі сѣртеа а маі шѣл-
тор мїі де сѣфлете, каре пѣлѣ акѣм сѣнт
ліпсїте де мїжлѣчеле че дѣк ла калеа фе-
рїчіреї, ла моралїтате шї ла чївілізаціе?

Мї се паре, кѣ пої ромѣнї агентѣм,
ка алте пації сѣ се дѣндѣре спре сѣртеа
пѣстрѣ шї сѣ не рїдїче шкѣле де каре пѣ-
лѣ акѣм сѣнтет преа шѣлт ліпсїді. Аче-
леа вор шї фачеа тѣне саѣ алапѣтѣ, маі

тот дѣн сѣдѣреа пѣстрѣ, дѣсѣ кѣ прескрїе-
реа обїектелор че вом авеа а дѣвѣда дѣ-
тр'ачелеа.

Шї ка сѣ'мї дѣкеїѣ ворѣреа теа, ка-
реа шї дѣтр'алт кїп преа сімѣѣ кѣ аѣ фост
атѣт де фрїчіосѣ пентрѣ ачеїа чїтїторї, ка-
рїї каѣтѣ дѣ ачестеа фѣї пѣвлїче пѣмаі
дѣтѣмплѣрї романтиче, версѣрї де амор,
саѣ фавѣле дѣн о мїе шї зна де попді, маі
зік дѣкѣ одатѣ, кѣ пѣлѣ кѣнд нѣ вом
дѣчепе пої пѣрїндїї а сѣдї дѣ фїї поцрїї
дѣн тіпередѣ шї пѣлѣ сѣнт дѣкѣ кѣ пої
акасѣ, фрїка лбі Дѣмнезеѣ, ївїреа деа-
пріопелбі фѣрѣ деосевїре де цїнтѣ саѣ ре-
леце, сѣпѣпереа шї аскѣлтареа; де нѣ вом
дѣчепе а не сѣтѣвї пентрѣ влѣдїреа, дѣ-
дрептареа шї дѣвѣпѣтѣдїреа шкоалелор
дѣпѣ кѣм чере тревїїнда де асѣзі, тѣне
саѣ поїтѣне, вом фї сіліді саѣ а не
десѣрѣка де вістїерїїле стрѣвѣне че
неаѣ маі рѣтмас, саѣ а пелерїна кѣ
вѣдѣл а тѣлѣ, ка одїніѣрѣ еврейї дѣн
фрѣмоаса Палестїнѣ.

Ън ромѣн дѣн Трансїлванїа.

Прїїметѣе Домѣлѣ Редактор, ачестѣ
дѣсѣрѣїнаре дѣн партеа теа шї о фѣ пѣ-
влїкѣлбі кѣпоскѣтѣ прїн органѣл шѣлт стї-
матеї Дтале Фѣї; їар нѣтеле мїл пѣ-
стреазѣ пентрѣ Дта; кѣчї ел нїчі адаѣгѣ,
нїчі детраѣе ла адевѣр саѣ ла мїнчївнѣ,
апої ромѣнѣл пѣлѣ акѣм ачестеа тот дѣ-
тр'ѣн кїп ле респлѣтеѣе.*)

C** 1844. Септемврїе 30.

*) Фїї преа сігѣр де нешїтїтате, опї знде те
афлї. Р.

ХОЛТЕЙЪЛ ВЕКІЪ.

(О карикатуръ. *)

Benindъне кѣдетъ de a грѣи деспре холтейъл векіъ, ам тревѣи доаръ се дн-чепем лѣкръл кѣ стрѣмошъл Adam, спре а арѣта, кѣмкѣ ші парадіъл днкъ пѣмаі въкрііле кѣсѣторіеі дн пѣтъръ фаче дн-трѣ адевѣр плѣкѣт, пріп каре апоі дн-верат с'ар да пе фауѣ старе ачеа трістѣ а челіватѣлѣ; поі днсъ ачеаста пѣ о vom фаче, кѣчї сѣптем конвінші, кѣмкѣ дн-фѣдїшареа знї есемплѣ віѣ фаче днтіпѣ-рїре маі пѣтернікъ; дрепт каре декъле-гънд колѣреле de пе образеле а маі тѣл-тор холтеі векі, vom компъне о ікѣпѣ, акѣреі ведере доаръ дн ва днфрікоша чевашї ші пе чел маі червікос, зрїсітор de фемеі. Ші дака пріп астѣ остенеалѣ нї се ва сѣтеі а адѣче тѣкар пѣмаі о фатѣ сѣвт вонетѣ (кѣдѣ), ші іарѣшї тѣкар пѣмаі вревл холтеіъ векіъ сѣвт пѣпѣкѣ, а-ша остенеала пѣстрѣ о vom сімѣіо преа віне респлѣтїтѣ.

Ші акѣм дѣпѣ ачеаста днтрѣдѣчере скѣртѣ, віно сѣ те вадѣ лѣтеа пепорочї-тѣле холтеіъ векіъ, сѣ те пѣтем арѣта

*) Днпрѣмѣтатѣ дн „Карикатуреле лѣи Nagy Ignác;“ дечї тѣ роу кѣ тѣтѣ кѣвінѣа сѣ пѣ віѣ рѣѣ днделес: еѣ ориѣнальнѣ пѣ ам а-даогат, чї днкъ ам лѣсат знеле еспресїі, деспре каре — de пѣї ва фї лене а черчета днпѣ адевѣр — се ва пѣтеа конвінѣе орї каре холтеіъ векіъ. — — — Днкъ зна маі ам de а рефлекта, кѣмкѣ пѣмаі холтеі мї-ренї, ші днкъ знїі, че сеатѣпѣ кѣ чел дн карикатурѣ, се пот ведеа пе сіне дн оглїнда ачеаста. Еѣ дарѣ пѣ ам авѣт скоп рѣѣ. Сѣмї ерте тодї; Дѣмвезеѣ днї веде ініма.

пѣрдеі челеі маі фрѣтѣсе дн амбел па-трїі. Сѣїете пе стѣлпѣл de рѣшїне, шї рѣшїнеазѣте de тїне днсѣдї, дака се маі афѣл дн тїне астѣ днсѣшїтате фрѣтоасѣ а алтор ѳменї, шї сервеще de есемплѣ спѣшѣпѣтѣтор ла тодї вървадїі, карїі тре-кѣрѣ шї песте ал треїзечїлеа ап, шї тот пѣ маі сімт плекаре а се сѣпѣне пентрѣ totdeавна а тот пѣтерпїчїеі окїлор фемеенїі.

Прївїдї ла ачеастѣ креатѣрѣ комїкъ, шї derıdeгїо дн тѣте пѣтерїле, кѣчї пѣ мерїтѣ компѣтїміре, чї пѣмаі хѣлѣ дн-пѣпѣгѣтѣре шї нїмїчїтѣре.

Пе капѣл лѣї чел таре се вѣд пѣдїнї перї пепептенадї, днсъ пѣ пентрѣ ачеаа, ка кѣнд іар фї лене а'шї адѣна пѣрѣл дн рѣнд, чї пѣмаі, пентрѣ-кѣ пріп зп лѣкрѣ аша мїк вреа а доведї, кѣмкѣ дѣпсѣл зр-їсеїеде тот че се пѣмеїе кѣрат шї пе-тед. Дѣпсѣл авїа е de чїпчїзечї ашї шї фрѣптеаї е днкредїтѣ фѣрте шї крецеле се днтїнд шї пріп дѣрѣл окїлор, аша кѣт образѣлѣ даѣ о еспресїе днстрѣпїтѣоре шї днтѣнекатѣ, шї окїї дн стаѣ de жѣмѣ-тате аскѣпшї, ка кѣнд лѣтеа реа пѣ ар-мерїта а ведеа ачестеа органе-de-везѣт дн тѣтѣ помпа лор. Насѣл дн есте сѣв-дїре шї аскѣдїт. Бѣзаї деасѣпра акѣпе-рїтѣ кѣ мѣстеде спѣрлїте, е сѣвдїре, іар чеа de десѣвт стѣ дн афарѣ шї днтре ворвїре, ка de мѣтрїче, — се сѣвеще ла зпгїѣл гѣреї, пріп каре дїндї днегрїдї de тѣлта траѣере а тѣтѣвѣлѣ се фак вѣзѣдї, токма ка кѣнд ар вої сѣ те мѣще. Бѣр-вїеа дн е аскѣдїтѣ шї днкѣрмїгатѣ кѣтрѣ пас, шї ачеаста пентрѣ ачеаа с'а фѣкѣт афел de мама патѣрѣ, ка, de време че векїъл холтеіъ пѣ се апропїе de нїменеа, сѣ се апропїе днкаї дѣпѣ пѣтїндѣ насѣї

ші вѣрвіеа, ші е пагѣвъ пѣмаі, кѣмкѣ тотала лор дѣпрезѣнаре нічі дѣтр'о сѣтъ де ані пѣ се дѣтѣмплѣ, кареа дѣкѣ тре-вѣіа а се сокоті ка о педепалѣ а патѣреі, ші дѣкѣ фѣрте пе дрепт, кѣчі дака холтеіѣл нічі кѣ чеа маі фѣртѣмѣ сѣтідѣ пѣ вреа а се дѣпрезѣна, аша дѣпсѣл пѣ те-рідѣ нічі ачееа, ка тѣкар пасѣл кѣ вѣрвіеа сѣ і се дѣпрезѣне. Асѣл дѣ педепсѣде патѣра пе ачеіа, каріі кѣтеазѣ а пѣкѣтѣі дѣ контра еі! Ачест образ іntересант дѣ дѣпрезѣрѣ о вѣрѣ сѣлѣватікѣ, а кѣреі фѣре ла рѣдѣчінѣ сѣнт алѣе, ла тіжлок пегре ші ла вѣрфрѣшіі. Дѣтрѣ адевѣр пѣ-тем зіче кѣ кадра (рама) се шѣде віне пѣтрѣ ікоанѣ.

Че се ціне де вестмінтеле векіѣлѣі холтеіѣ, пѣціне авем де а грѣі. Дѣпсѣл зреңе мода, кѣчі ачелеіа се сѣпѣн чеі маі тѣлці де ші пѣ тѣмѣцѣде, чі дѣде-лепѣде. Пѣлѣрїеа дѣші о пѣртѣ пе чеа-фѣ, пріѣ каре вреа а арѣта червічіеа са, зрекїлеі дѣпсѣ сѣнт плекате дѣ жос ші дѣдепепїте аша кѣт аі пѣтеа акѣда ші вестмінте пе ачелеа. Макрѣ пѣл пѣтем пѣмі, кѣчі ленеа дѣ кам дѣграшѣ пе ом, ші кѣ фѣлеме пѣ іа крескѣт таре, дѣтр'ачееа дѣ дѣпедекѣ фереа са, пе ка-реа пѣтѣлѣцѣтїреа тотдеавна о ціне дѣ мїшкаре. Рокѣл дѣ есте дѣмѣзѣват пѣлѣ ла грѣмаз, кѣчі пѣтрѣ фѣрвіндеалѣ пѣсѣ-фѣрїтѣ фїе-чїне сѣлѣтос ла крерї дѣтѣлѣ дѣ вестмінте десѣзѣватѣ. Ші маі пе зрѣтѣ се траде дѣпѣ дѣпсѣл зп кѣне фѣр-те дѣгрѣшат, каре пѣмаі ка сѣ зрѣте па-тѣра чеа фѣртѣмѣ а домпѣлѣі сеі, бѣкѣ-рос ш'ар арѣта дїндїі алтор кѣпї, че тре-кїте пе аколо, де кѣтва пѣ іар фї кѣгрѣ-тате о асѣл де остепеалѣ кѣшѣзѣтоаре де петрекапїе.

Іатѣ кѣл авем дѣпїнтеа окїлор пе холтеіѣл векїѣ ші мїсеравїл, ші сѣ пѣ кѣ-цете нїме, кѣ ам фї дѣтрезѣндат колѣре пѣфїреціі, кѣчі пої кѣ акзратѣдѣ ам імітат патѣра, кареа дѣ ачест тіп дѣ дѣсеампѣ пе ачеі оатепї перѣшіпаціі, карїі ші че-леа маі сѣпкѣте леці але еі ла калкѣ дѣ пїчіоаре, ші пѣстрѣмѣзѣтат дѣші пропѣн дѣ капетеле сале, кѣ пѣмаі кѣ тоартеа се вор дѣсоціі.

Дар сѣ зрѣтѣм пашїі чеї де Doamne ажѣтѣ а дескрїсѣлѣі холтеіѣ, ші сѣ vedem кѣ че фел де фѣрїчізні*) дѣші петрече зілеле.

А! че vedem? холтеіѣл дѣтрѣ дѣ о лїбрерїе. Доар' е прїетен а лїтератѣреї? Авѣші vom vedea.

Дѣпсѣл чере а і се да дѣпїнте челе маі позе карїкатѣре енглезѣціі ші фран-цѣзѣціі, ші трече песте ачелеа. Пе алѣї вѣзе жоакѣ зімѣреа вѣлпѣі, кѣнд ачееа се обїчївїеңе а салѣта котѣдеде гѣпѣ-лор, кѣчі спѣреазѣ, кѣ ачеле ікѣне ле ва пѣтеа дѣкѣ дѣтрезѣндат неапѣрат спре пѣкѣжїреа кѣпоскѣцілор сѣі.

Лїбрарїѣл дѣ аратѣ звраціѣл ешіт пѣ-маі де дѣб зіле а ачелѣі маі прецѣт скрїі-тор де акѣт, грїндѣі кѣ пѣлчере:

„Нѣ дѣї есте спре грѣзтате а черче-та звраціѣл чел маі поі а Длѣі N.“

„Чїне е ачел Doam N? — дѣтреавѣ холтеіѣл кѣ зімѣре сатїрїкѣ — еі дѣкѣ пѣлѣ акѣт пѣ іам авзіт де пѣме.“

Лїбрарїѣл віне дѣ конфѣзіе, кѣчі Длѣі N. шѣде токма дѣтр'їн зпгїѣ ал прѣвѣ-

*) Мѣ вор ерта філолоціі пѣтрѣ кѣзѣнтѣл а-честа лѣат дела italiana: fruizione, че ва сѣ зікѣ дѣтрезѣндатареа орї кѣрѣі лѣкрѣ

ліей пѣртѣндѣши окіи пріи неще звраче стрѣне.

Ші ероѣл пострѣ? О дѣнсѣл а кѣпо скѣт преа віне нѣтеле поетѣлѣі, а шіѣт ші ачѣеа кѣ е де фадѣ, лї каде дѣсѣ неспѣс де віне де пѣте зіче чева неплѣкѣт ко-омѣлѣі сѣѣ, аша кѣт нѣ ласѣ а трече ніче зп прімеж фаворітор недѣнтревінѣат, ші пен-трѣ ачѣеа ла депѣртаре'ші се вѣкѣрѣ дін тѣтѣ ініма ші е фѣрте мѣлѣвміт кѣ сіне, де кѣтва ініма чеа дѣпетрїтѣ а холтеїлѣі векїѣ с'ар пѣтеа дѣкѣлї пріи зѣеаска фла-кѣрѣ а вѣкѣрїеі ші а мѣлѣвміреї.

Дѣнсѣл мерѣе кѣ тотѣл комоѣ маї дѣколо, ла фїе-каре дѣтѣлнїре кѣ dame сѣ-чїндѣ'шї пасѣ: кѣ гредѣ, ші вѣза де десѣт аскѣцїндѣо маї таре, пентрѣ каре dameле рѣд дін тоатѣ пѣтереа, аша кѣт дѣвекї-тѣл де пѣкас ш'ар вѣрса фереа, дакѣ ар цїнеа де вреднїче тѣте dameле лѣмеї а фаче пентрѣ дѣнселе зп асеменеа кап д' оперѣ; пентрѣ ачѣеа дѣці стѣмпѣрѣ не-касѣл нѣмаї пріи ачѣеа, кѣ пріи о дѣвол-дїтерѣ дї маї рѣтпе кѣста зпї прѣк, ка-ре трече дѣчет не лѣпгѣ дѣнсѣл, ші стрѣ-нѣтѣ дѣтрѣн тїп атѣт де дѣспѣїтѣтѣтор, дѣкѣт пріи ачѣеа се спѣрїарѣ каїи зпї фїакѣр, че ера апрѣпе, ші кастѣл пїн де глѣжї а зпї глѣжарїѣ фѣ рѣстѣрнат пріи о фемеѣ че аѣеа не спате зп кош ші фѣѣе дїнаїнтеа каїлор, ачѣеаста о зрѣтѣ зѣ-рѣре дѣфрїкошѣтѣре, не каре нѣмаї рїсѣл сатїрїѣ а холтеїлѣі векїѣ дѣ пѣтѣ ковѣршї.

Кредѣдї кѣ дѣрѣ фак дін цїндар ар-нѣсар? О нічі декѣт, кѣчї пѣтедї фї коп-віншї, кѣ пентѣл, дѣ каре нічі аморѣл а тот пѣтернїк п'а пѣтѣт дѣтра, неапѣрат

тревѣїе сѣ фїе кѣвѣл челор маї селѣатїче неоменїтѣдї.

Акѣм ероѣл пострѣ ажѣѣе ла пѣпте, ла локѣл де адѣнаре а тѣтѣлор карїи фѣрѣ зїѣа дѣтреагѣ, карїи пѣпѣ ла амїазї, ва шї пѣпѣ сеара петрек тїмпѣл есерчїтѣн-дѣсѣ дѣ ачѣеа маїестрїе повїлѣ, ка кѣм се пѣтѣ а рѣсѣзѣма о цїгарѣ пѣпѣ ла дїндї, фѣрѣ де а арде мѣстѣеде, саѣ а вѣтѣма вѣзеле, не лѣпгѣ ачѣеа а скѣртѣна фетї-деде шї фемеїле дѣ сѣс шї дѣ жос тре-кѣтѣре, дѣ каре окѣпацїе дрѣгѣлашѣ нічі зпѣл нѣ дѣтрече не векїѣл пострѣ хол-теїѣ, пріи кареа дѣнсѣл шї а кѣщїгат дѣ-тре кѣпоскѣдїї сѣї ачел фелїѣ ал чїнѣстрїеї, кѣ каре прївїм ла зп зѣвод, кѣнд нѣ аѣем вастоп ла мѣпѣ. Пѣтем акѣшї а повѣстї о історїѣрѣ мїкѣ десѣре дѣндѣмѣпѣтатеа маї сѣс лѣѣдатѣлѣі.

О дамѣ фрѣмѣшїкѣ віне де кѣтрѣ пѣпте, еа е сімплѣ шї кѣратѣ, прекѣт пѣте фї нѣмаї віртѣтеа дѣтрѣпатѣ, кїар шї ачѣї ѣменї де нїміка сѣпрїншї де а еї ѣ-браже рѣшїнде дѣшї рѣлпторк окїи, нѣмаї векїѣл холтеїѣ грѣїеѣе кѣ амѣрѣчїѣне дїеволеаскѣ :

„Нѣ ва сѣ пѣтѣ кѣста лѣмеа маї мѣл! Нѣ о асеменеа іпокрїсіе дѣ тоатѣ віаѣа нѣ мї с'а арѣтат! Аї креде кѣ фетїѣа а-чѣеаста ар фї чеа маї віртѣсѣ не тот нѣ-мѣнтѣл, шї тотѣшї —“

Токѣма дѣ ачел мїнѣт треѣсѣ о кѣ-леаскѣ не дїнаїнте, шї аша спре марѣа пѣстрѣ дѣрѣре нѣ ам пѣтѣт азїкѣвінтеле дѣфїтѣтѣре; ачѣеаста апрѣпе адеѣрѣлѣї аѣ треѣїт сѣ фїе фост фѣрте вѣтѣмѣтѣ-ре, кѣчї зп тїпѣр вѣрѣват дѣналт кѣ о фї-сономїе повїлѣ, треѣнд не аколо, не ероѣл пострѣ дѣ інтїмпїнѣ кѣ зрѣтѣтѣреде кѣвінте :

„Domнъл меѣ, дѣи веі ретраце ворба?“

„Нѣ“ — респонсъ къ некъвициъ дп-треватѣл.

„Аша дар съм сѣлит а те декиара де ви дефѣитѣтор де нѣмѣк.“

„Кѣм, Дта кѣтези —?“

„Кѣтез, къчи еѣ кѣпоскъ пе ачеа дамѣ.“

„Domнѣи меі, Двоѣстрѣ аѣи фост мар-тѣри де а теа важокорѣре. Тѣперелѣле а-вем съ пе трацем сеама зпѣл къ алѣл.“

„Преа вѣкѣрос.“

Дпвѣнѣнат шѣ рѣстѣт се департѣ вѣкѣл холтеѣв дѣпѣ ачест диалог. Вѣдѣ креде доарѣ къ ачеста 'л ва зрѣма зп прочес, сѣѣ зп дѣел? Вѣ дпшѣлаѣи. Каре тѣпѣжеѣе пѣтмеле алѣѣа фѣрѣ а мерѣта ачѣеа, ачѣла доведѣеѣе априат, кѣткъ дп пѣптѣл сѣѣ пѣ вѣѣѣѣеѣе нѣчи о скиптеѣ а сѣмѣлѣи де онѣре. Апоі шѣ алтѣнтрѣлеа зп дефѣитѣтор ѣ тотдеазна фѣрикос. Тарѣ фѣрика шѣ неонѣреа зпде ар пѣтеа аѣла локаш маі вѣзп, ка дп ачѣеа тасѣѣ грасѣ де барне, каре дп пѣптѣл вѣкѣлѣи холтеѣв вѣсприѣде локѣл ачѣла, зпде ла алѣи ѣтѣнѣи вѣтрѣ чеі дптрѣ фортѣ армонѣсаѣи свѣкотеѣе о иѣитѣ дпфѣлѣкѣратѣ де атор.

Вѣкѣл холтеѣв грѣѣеѣе дп кафѣнеа; дѣпсѣл спѣреазѣ къ ва пѣтеа къдеа ѣре вѣѣва спре грѣѣтате, шѣ аша а'шѣ свѣпѣѣа фѣреа.

Дѣпсѣл се ашазѣ шѣ чере дела серв кѣтева газете. Зпна ѣпѣндѣво дп тѣпѣ чѣлѣлѣте ла апасѣ къ котѣл. Доар чѣтеѣе къ лѣаре аѣитѣе? Доарѣ'л ѣнтересаѣл лѣѣрѣрѣле пѣѣлѣче а патриѣи? О нѣчи де-кѣт, къчи че л'ар пѣтеа ѣнтереса пе ачѣла, пѣптрѣ каре пѣ ѣ дп старе маі тѣлѣт де а пѣтеа фѣ къ атраѣере чеа маі фѣрѣтѣѣ шѣ маі пошѣѣѣ кѣратѣрѣ, о фѣтеѣ

вѣртѣѣѣѣ? Дѣпсѣл пѣ чѣтеѣе, дѣпсѣл пѣмаі аѣѣеаптѣ о жѣрѣѣ, шѣ, прѣкѣтѣ вом вѣде, пѣ фѣрѣ свѣкѣс.

Іатѣ і се апропѣе зп domн дпѣнтѣт дп вѣрѣстѣ, мѣтѣтел шѣ ротѣпѣѣѣр, къ лѣнеа-ментѣ пѣлѣкѣте шѣ прѣтенѣѣе, ка кънд ар фѣ гѣстѣт пѣп' акѣтѣ къ а трѣѣа неѣастѣ вѣкѣрѣѣле парадѣсѣлѣи пѣтѣпѣтѣск. Domнѣл ачѣста ар воі а чѣтѣ газетѣле, ка акасѣ ла тасѣ съ пѣѣтѣ а дппѣртѣшѣи фамѣліѣи сѣле пѣѣтѣѣѣле маі ponderѣѣе. Ачѣст про-пѣс дпдатѣ дп кѣпѣѣѣе холтеѣл пѣстрѣ, шѣ с'а шѣ дѣтерѣнат спре а'л онѣчи дѣ-пѣ пѣтѣпѣѣѣ.

„Кѣтезареашѣ а чере пѣмаі зпа дѣп аѣте газете?“ грѣѣѣеѣе къ зп топ рѣгѣѣтор прѣѣтенѣѣѣл пѣрѣпѣте де касѣ.

„Дпдатѣ към лѣам чѣтѣт,“ рѣспѣнде холтеѣл къ зп топ негѣтѣв.

„Воіѣ аѣѣпта. Пѣтеа-воіѣ доарѣ а сервѣ къ тѣѣак негрѣ де нас?“

„Еѣ пѣ траг негрѣ.“

„Am шѣ де чѣл галѣен ла мѣне. Дѣдѣи ва фѣ спре пѣлѣчѣре?“ —

„Чѣл галѣенѣ пѣ'мѣи плаче ка шѣ чѣл негрѣ, ачѣла дпсѣтпѣазѣ воалѣ, ачѣста дпсѣ жале, аша зпѣл къ алѣл сѣпѣт сѣ-тпѣл торѣѣи.“

Domнѣл вѣтрѣнѣ тѣче зѣмѣнд шѣ а-ѣѣеаптѣ лѣпѣѣѣт газетѣле. Дптр'ачѣеа трѣ-че зп пѣтрарѣѣ де оарѣ дѣпѣ чѣлѣлѣлѣт, мѣтѣтелѣл аѣѣеаптѣ неодѣхѣнт, пѣпѣ че холтеѣл дпшѣ ѣпѣе окѣи тот пе ачѣеашѣи фѣѣе. Пе зрѣтѣ вѣте доаѣспѣреѣеѣе, шѣ серѣманѣл пѣрѣпѣте де касѣ мерѣѣе трѣѣт ла аі сѣѣ, пе дѣкънд де аѣтѣдатѣ нѣчи о пѣѣ-тате къ сѣне; холтеѣл дпсѣл дп дѣрѣде къ глас тѣре, хѣлѣнд пе ачѣи кавалѣрѣ, пе каре сѣпѣтѣл клопотѣлѣи дѣ дѣѣе дп мѣѣ-

локъл пльквцилор съѣ. Акѣм холтеѣла дѣ-
пъ зи трѣзѣ апѣс ка ачеста, дѣшѣ дѣ-
дреаптъ пашѣ кѣтрѣ ачелеа фѣптѣрѣ оспе-
тѣторѣ, unde c'a обѣчѣнѣт а прѣзѣ.

(Ва зрѣма.)

ГІЧІТОАРЕ.*)

Еѣ нѣ тѣ афлѣ 'н апѣ,
Нѣ м'афлѣ не пѣмѣлт,
Еѣ нѣчѣ не чер, дѣ аер
Шѣ нѣчѣ дѣ фок нѣ сѣлт.

Дѣ сѣнѣ лѣвертѣдѣ
Мѣ везѣ неконтенѣт,
Дар дѣсѣ де ровѣ
Нѣ почѣ съ фѣсѣ сѣтѣт.

Дѣ сѣнѣ, ла орѣ че вѣне
Дѣ кап тѣ дѣгѣлѣнѣдѣ;
Ла рѣле нѣчѣ одатѣ
Нѣ поцѣ съ тѣ гѣсѣнѣ.

Де п'аш фѣ, вѣкѣрѣ
Атѣнѣа ар лѣсѣ,
Шѣ фѣрѣ мѣне, кѣде,
Нѣчѣ валѣрѣ п'ар маѣ фѣ.

Мѣ везѣ кѣ ванѣ, кѣ галѣнѣ
Шѣ тот дѣвѣлѣнѣгѣт,
Мѣ афлѣ 'н богѣдѣ
Шѣ лѣсѣ п'ам черкат.

Ла ор че лѣврѣрѣ
Мѣ афлѣ нелѣнѣсѣт,
Дар шѣ дѣ вѣкѣнѣ
Сѣлт лесне де гѣсѣт.

Дѣ тоатѣ Ромѣнѣ
Нѣ поцѣ съ тѣ гѣсѣнѣ;
Дар дѣсѣ 'нтѣшѣ шѣ тѣре
Мѣ везѣ ла Бѣкѣрѣнѣдѣ.

Ер. Вѣнтерхаадер.

Centinde dѣнѣ Rochefoucauld.

Дѣпѣртѣдѣмеа дѣмѣнѣе патѣмѣле де
мѣжлок — mѣdiocres, — шѣ ле дѣмѣрѣнѣе
не чѣлеа маѣ, прѣкѣм вѣнтѣл стѣнѣе лѣ-
мѣнареа, шѣ апринде фокѣл.

Кѣте одатѣ нѣ ѣ маѣ нѣдѣнѣ дѣнѣдѣмѣ-
нѣтѣте де а се шѣ фолосѣ кѣ сѣатѣл вѣн,
дѣкѣт а'шѣ да шѣнѣшѣ сѣат вѣн.

Іѣвѣм тотѣдѣзна не ачѣа карѣ се мѣ-
рѣ де поѣ, шѣ нѣшѣ іѣвѣм тотѣдѣзна не а-
чѣа, де карѣ поѣ не мѣрѣм.

Рѣкѣноцѣнѣца дѣспре партеа чѣа маѣ
тѣре а ѣменѣлор нѣ ѣ алта дѣкѣтѣ о пофѣтѣ
секретѣ нентѣрѣ а кѣпѣта вѣнефачерѣ маѣ
маѣ.

Нѣ се афлѣ атѣдѣ нечѣлѣметѣторѣ, не
кѣт ѣ омѣл дѣ старе де а фаче вѣне.

Нѣмаѣ нентѣрѣ ачѣеа нѣ не тѣртѣрѣсѣм
сѣдѣрѣле чѣлеа тѣрѣнѣте, ка се фачем не
алѣдѣ а кѣде, кѣткѣ нѣ авем маѣ маѣ.

Омѣл кѣде кѣте одатѣ а зрѣ лѣнгѣ-
шѣреа, дѣсѣ нѣмаѣ маѣнѣра лѣнгѣшѣреѣ о
зрѣнѣе.

Чѣа маѣ тѣре парте а ѣменѣлор арѣ,
ка пѣнтѣле, дѣсѣшѣтѣдѣ асѣнѣсе, не карѣ
хасарѣл ле шѣе дѣскоперѣ.

Маѣ нѣдѣне лѣкѣрѣрѣ ам дорѣ кѣ фѣр-
вѣнѣалѣ, дака ам кѣноаѣнѣе дѣпѣнѣ чѣле че
дорѣм.

Невѣнѣнѣ вѣтрѣнѣнѣ сѣлт маѣ невѣнѣнѣ дѣ-
кѣт чѣѣ жѣнѣ.

Вом кѣшѣнѣга маѣ тѣлт, де вом лѣса
сѣ не вазѣ аша прѣкѣм сѣатѣм, дѣкѣт вѣ
вом черка а не арѣта аша кѣм нѣ сѣнѣтем.

(Вор зрѣма.)

*) Desleagarea enigmѣi din Nr. 49 este: minѣte.